

Het POP-project

Niet zelden maken (onze) leerlingen die veel aan kunnen, een meer of minder uitgebreide *motivatie* door. Leerlingen die dreigen onder te presteren, kunnen wij uitnodigen om deel te nemen aan het POP-project.

Onder regelmatige, individuele begeleiding proberen wij POP-leerlingen uit te dagen om hun goede en minder goede eigenschappen te leren kennen en om hun mogelijkheden zo goed mogelijk te benutten. Zo ontwerpen zij hun eigen *Persoonlijke OntwikkelingsPlan*.

Eind jaren negentig heeft het Stedelijk Gymnasium een begeleidingstraject voor onderpresteerders ontwikkeld dat integraal onderdeel vormt van de leerlingbegeleiding. Het POP-project draait sindsdien ook op een zevental andere zelfstandige gymnasia.

Leren (jezelf te) motiveren

Leerlingen kunnen alleen tot prestaties komen als ze gemotiveerd zijn om te studeren. Wat motiveert leerlingen tot handelen? Achter de kenmerken van de onderpresteerders zit altijd een verhaal. Leerlingen hebben vaak een eigen manier ontwikkeld waarop ze hun 'pit' - hun verlangen om iets, zichzelf, te zijn - beschermen. Een methode om hierachter te komen is het levensverhaal, ook wel het *zelfverhaal* genoemd. Belangrijk is dat leerlingen zich veilig voelen, veilig genoeg om te kunnen laten zien wie ze zijn en te laten voelen dat ze erbij horen.

Verschillende onderpresteerders

Welke typen onderpresteerders kunnen we herkennen?

- Relatieve onderpresteerders zijn moeilijk te ontdekken, 'vallen niet op', ze presteren matig, maar zitten zich wel stierlijk te vervelen en in de loop der jaren zien we de resultaten achteruit gaan.
- Absolute onderpresteerders vallen wel op, zijn hinderlijk in de klas, presteren slecht en maken het moeilijk om nog 'van hen te houden'.

Kenmerken van onderpresteerders

Kenmerken van onderpresteerders zijn onder meer:

- Discrepancie tussen prestaties en mogelijkheden.
- Wisselende prestaties; extreme, onverwachte piekprestaties waarbij gemakkelijke taken vaak slecht gaan, terwijl moeilijke taken goed gaan; ook kan het zijn dat het ene vak goed gaat, terwijl de resultaten voor een ander vak zeer slecht zijn.
- Drang tot ontdekken (zet deur kamer onder stroom, onverwachte instelling computer)
- Erg gevoelig
- Mondeling vaak beter presterend dan schriftelijk
- "Zotte" interesses (eigen taal, spoorboekje uit het hoofd kennen)

Visie op begeleiding van POP-leerlingen

In de begeleiding kunnen we drie typen leerlingen tegenkomen:

- Leerlingen die het gevoel hebben 'gestuurd' te zijn en geen probleem hebben: 'bezoekers'.
- Leerlingen die wel een probleem ervaren, maar die niet het idee hebben dat zij zelf iets aan dat probleem kunnen doen en dus afwachten wat een ander voor hen kan doen: 'klagers'.
- Leerlingen die een probleem ervaren en daar ook zelf iets aan willen veranderen: 'klanten'.

Onze ervaring is dat we 'bezoekers', niet kunnen begeleiden. De vraag naar begeleiding moet bij de leerling duidelijk aanwezig zijn.

Oud-docente mevrouw Groensmit heeft visie en praktijk van deze leerlingbegeleiding in 2006 uitgebreid beschreven in een inspirerend boek met de veelzeggende titel *Zie je (me) wel?*

Zie je (me) wel? is sinds december 2010 in tweede druk verkrijgbaar, onder meer via uitgeverij Acco.